

HO HLAOSA NYOLLO YA PENSHENE

Boto ya Ditraste ya GEPF e tsebisa hore batho ba yona ba nkileng penshene ba tla amohela nyollo ya 4.5% dipensheneng tsa bona tsa kgwedi le kgwedi ho tloha ka 1 Mmesa 2011. Qeto ya ho fana ka tjehelete ena e nyolotsweng e thehilwe dinthong tse ngata, ya bohlokwa ka ho fetisisa: tjehelete ya nyollo ho ya ka sekgahla sa infoleishene CPI le tjehelete eo Letlole le ka kgonang ho e lefa ntle ho hore le behe kotsing dipenshene tsa nako e tlang. Nyollo ya 4.5% e lekana le 100% ya CPI (sekgahla sa infoleishene). E boloka ditekanyo tsa tefello tsa GEPF di le maemong a kgemang le dipholisi le melao ya yona. Le ha ho le jwalo, ho phaella nyollong ena ya 4.5%, tla leshwa dinyollo tse ileng tsa salla morao bakeng sa batho ba nkileng penshene bao dipenshene tsa bona di ile tsa lahlehelwa ke boleng ba tsona ba ditjehelete ho tloha nakong eo ba ileng ba nka penshene ka lebaka la ditlamorao tsa infoleishene.

DIPOTSO TSE BOTSWANG KGAFETSA

1. Qeto ya nyollo ya selemo le selemo ya penshene e fihlellwa jwang?

Melao ya Letlole la Penshene la Basebetsi ba Mmuso (GEPF), hammoho le Nyollo ya Penshene le Dipholisi tsa Tekanyo ya Tshehetso ya Ditjehelete ya Letlole di fana ka moralo o sebediswang wa qeto ya nyollo ya selemo le selemo ya dipenshene. Ho ya ka ditokomane tsena, Boto ya Ditraste tsa GEPF (Boto) e ka dumella nyollo ya penshene haeba, ka mora hore nyollo e fanwe, tekanyo ya tshehetso ya ditjehelete ya Letlole e phahame ho feta tekanyo e tlase ya tshehetso ya tjehelete. Tekanyo e tlase ya tshehetso ya letlole hona jwale e bontsha hore diasete tsa Letlole di tshwanetse ho sireletsa dipheresente tse 90 bonyane tsa boikarabelo ba ditjehelete ba letlole.

Nyollo ya selemo le selemo e na le **dikarolo tse tharo** ka moo e hlalosewang ka teng Pholiseng ya Nyollo ya Peshene ya GEPF e dumeletsweng ke Boto (ho fana ka mohlala, matsatsi a ngotsweng mona ka tlase a sebetsa nyollong e qalang ka la 1 Mmesa 2011):

- **Nyollo ya motheo.** Bonyane dipheresente tse mashome a supileng le metso e mehlano (75%) a karolelano ya nyollo ho ya ka Consumer Price Index (CPI) bakeng sa dintho tsohle dikgweding tse 12 (1 Tshitwe 2009 ho isa ho 30 Pudungwana 2010) bakeng sa batho bohle ba nkileng penshene ka mora letsatsi leo ba tla amohela feela karolo ya nyollo ho ya ka dikgwedi tseo ba ileng ba beha meja fatshe ka tsona.
- **Nyollo e saletseng morao.** Bakeng sa batho ba nkileng penshene ka 1 Mmesa 2010 kapa pele ho letsatsi leo, tjehelete e tla eketsa penshene (ka mora ho fana ka nyollo ya motheo le nyollo e nngwe e amanang le infoleishene) pensheneng eo ba qadileng ka yona nakong eo ba behang meja fatshe e eketsehile ka dipheresente tse lekgolo (100%) tsa phetoho ya CPI ho tloha letsatsing la ho beha meja fatshe la la 30 Pudungwana 2010, kapa ka tlase ho tjehelete eo ka leshwang ke Letlole, empa e phahameng ka dipheresente tse mashome a supileng le metso e mehlano (75%).
- **Nyollo ya tlatsetso.** Nyollo e etswang ke Boto e sa amanang le nyollo ya infoleishene.

Re tshwanetse ho totobatsa hore tshebetso ya ditjehelete le matla a Letlole ka moo ho bontshwang ke tshehetso ya ditjehelete letloleng di tla rera hore na Letlole le tla kgonang ho lefa bokae e le nyollo mme nyollo ena e ke ke ya sitisa tshebetso ya ditjehelete ya nako e tlang ya Letlole. Diphetoho maemong a moruo di na le tshusumetso e otlohileng tshebetsong ya

matsete a Letlole, sena se fetola tekanyo ya tshehetso ya ditjhelete letloleng (ke hore, rashio ya diasete tsa Letlole kamanong le boikarabelo ba ditjhelete ba letlole bakeng sa ditho tsa lona. Hape tekanyo ya dinyollo tsa penshene tseo Letlole le ka kgonang ho di lefa e tla fetoha selemo le selemo. Ka lebaka lena, ho ke ke ha kgonahala (kapa ha ho hlokahale) ho eketsa dikarolo tsohle tse nne tse boletsweng mona selemo se seng le se seng.

2. Ke bomang ba etsang qeto mabapi le nyollo?

Setsebi sa ditefello Letloleng se lekola boemo ba ditjhelete ba Letlole le ho neha Boto dikgetho tse fapaneng ho nahana ka tsona mabapi le ka moo dintho tsena di ka susumetsang boemo ba ditjhelete ba Letlole. Ka hoo Boto e tla etsa qeto ho ya ka diphuputso le keletso ya setsebi sa ditefello letloleng, hape le ho nahana ka kgonahalo ya nyollo e jwalo ho ya ka boemo ba ditjhelete ba Letlole. Hape Boto e tshwanetse ho etsa bonnete ba hore nyollo eo e boloka Melao le Dipholisi tsa Letlole jwalo ka ha ho hlalositse Potsong ya 1 mona ka hodimo. Jwale Boto e tsebisa Letona la Ditjhelete ka tekanyo ya nyollo eo mme Letona le ka fana ka maikutlo a lona moo le bonang ho loketse.

Le hoja Boto e nahanela mabaka a fapaneng ha e etsa qeto ya nyollo, ka mohlala nyollo e akareletsang e lebeletsweng mabapi le meputso ya basebeletsi ba mmuso kapa dinyollo ditjheleteng tsa thuso tse tswang mmusong bakeng sa setjhaba, tekanyetso e ka sehloohong ya ho etsa qeto ya tekanyo ya nyollo ya penshene le ka moo Letlole le ka kgonang ka teng ho lefella nyollo eo.

3. Nyollo ya penshene sa 2011 ke bokae mme mabaka a qeto eo ke afe?

- **Nyollo ya motheo.** Ho ya ka Pholisi ya Nyollo ya Penshene nyollo ya motheo ke bonyane dipheresente tse mashome a supileng le metso e mehlano (75%) tsa karolelano ya nyollo ya CPI ka selemo ho fihla ka la 30 Pudungwana 2010. Nyollo ya nnete ya karolelano ya CPI nakong ena e bile 4.5%. Ka lebaka la tshebetso e ntle ya ditjhelete ya Letlole selemong se fetileng, Boto ya Ditraste e ile ya kgona ho dumella nyollo ya dipheresente 4.5 kapa 100% ya CPI. Ka lebaka lena **nyollo ya penshene ya 4.5%** e tla sebetsa ho tloha ka la 1 Mmesa 2011.
- **Nyollo e saleseng morao.** Sepheo sa nyollo ena ke ho etsa bonnete ba hore ha nako e ntse e feta matla a ho reka a dipenshene (ka moo a lekangwang ke CPI) a bolokwa tekanyong e lokileng, empa ntle ho hore ho sitiswe boemo ba ditjhelete ba Letlole. Ka hobane dinyollo tsa penshene di ile tsa fanwa dilemong tse mmalwa tse fetileng (bona karabo Potsong ya 4), tshebetso ya dipalo e entsweng ke setsebi sa ditefello letloleng di bontsha hore ke feela palo e nyenyane haholo ya batho ba nkileng penshene e tshwanelehang bakeng sa nyollo e saletseng morao selemong sena.
- **Nyollo ya tlatsetso.** Ka lebaka la maemo a sa tsitsang a moruo le ditjhelete ka lebaka la ho wa ha moruo lefatsheng ka bophara morao tjena le ka lebaka la ditlamorao tse mpe tse ka tshwaetsang Letlole, Boto e na le maikutlo a hore ho ke ke ha ba bohlale ho fana ka nyollo efe kapa efe ya tlatsetso bakeng sa 2011.

4. Ke dinyollo dife tsa penshene tse fanweng dilemong tse leshome tse fetileng?

Letsatsi la ho Qala ha Nyollo	Nyollo ya Peshene e Fanweng	Karolelano ya Nyollo ya CPI ho tloha ka la 1 Tshitwe ho fihla ka la 30 Pudungwana	Nyollo ya Rashio ya Peshene ha e bapiswa le Nyollo ya CPI
1 Mmesal 2002	6.00%	5.93%	101%
1 Mmesa 2003	7.00%	8.49%	82%
1 Mmesa 2004	5.25%	6.99%	75%
1 Mmesa 2005	5.50%	1.14%	482%
1 Mmesa 2006	4.50%	3.35%	134%
1 Mmesa 2007	5.50%	4.45%	124%
1 Mmesa 2008	7.00%	6.82%	103%
1 Mmesa 2009	9.00%	10.93%	82%
1 Mmesa 2010	5.60%	7.4%	75.67%
1 Mmesa 2011	4.50%	4.50%	100.0%

Ho tswa lethathamong le ka hodimo le ka bona hore dinyollo tsa morao-rao tsa peshene, ka karolelano, di feta nyollo ya peshene ya motheo mme di feta 100% ya nyollo ya CPI.

5. Ke hobaneng ha batho ba nkileng peshene ba sa fuwe bonase kgweding ya bona ya letsatsi la tswalo?

Matlole a fapaneng a peshene a na le dipholisi tse fapaneng tsa nyollo ya peshene. Ka mohlala, GEPFe na le ditekanyo tse nne tsa dinyollo tseo Boto e ka di phatlalatsang: nyollo ya motheo, nyollo e nngwe ya infoleishene, nyollo e saletseng morao le nyollo ya tlatsetso (bona karolo Potsong ya 1). Matlole a mang a na le dipholisi tse fapaneng mme a lefa bonase kgweding ya letsatsi la tswalo hammoho le nyollo e tlase ya peshene ka kakaretso kapa esita le peshene e tlase ya kgwedi le kgwedi. Ho sa natswe mofuta wa mokgwa o sebediswang, mekgwa e fapaneng ya ho lefa dipeshene e tshwanetse ho kgona ho lefella letlole la peshene.

6. Nyollo ena ke bokae ka tjehelete?

Nyollo ho ya ka boleng ba Ranta e itshetlehile ka peshene ya hona jwale ya motho ya nkileng peshene. Ka mohlala, haeba hona jwale motho ya nkileng peshene a amohela R1000 ka kgwedi mme nyollo ya peshene e le 4.5% ho tloha ka la 1 Mmesa 2011, ya kgwedi le kgwedi e nyolotsweng e tla ba R1045 ho tloha ka la 1 Mmesa 2011.

7. Ke hobaneng ha batho ba nkileng peshene ba fuwa nyollo e nyenyane ha e bapiswa le dinyollo tsa moputso tsa basebetsi ba mmuso (ditho tse sebetsang)?

Ntlha eo Boto e qalang ho yona ke ho etsa qeto mabapi le hore na e be Letlole le tla kgona ho lefella nyollo eo. Haeba Letlole le na le ditjehelete tse lekaneng tse setseng (tjehelete ya diasete tse fetang boikarabelo ba ditjehelete Letloleng), ka hoo Boto e ka nahanela nyollo e nyalanang le dinyollo tsa moputso ya basebetsi ba mmuso. Le ha ho le jwalo, ka lebaka la maemo a sa tsitsang a moruo, Boto e fihleletse qeto ya hore ho bohlae mme hape ho bontsha

boikarabelo hore ho tla etswa feela nyollo e amanang le infoleishene ya 4.5% bakeng sa selemo sena se hodimo.

8. Ke tla leshwa neng penshene ya ka?

GEPF e lefa dipenshene tsa kgwedi le kgwedi qalong (e sa le pele) kapa bofelong (morao) ba kgwedi ho itshetlehile ka sehlopha seo motho ya nkileng penshene a leng ho sona.

Batho ba nkileng penshene ka la 31 Tshitwe 2002 kapa pele ho moo ba leshwa ka letsatsi le pele la kgwedi. Batho ba nkileng penshene ka mora la 31 Tshitwe 2002 ba leshwa ka letsatsi la bofelo la kgwedi.

Batho ba nkileng penshene ba amohelang dipenshene tsa bona qalong ya kgwedi ba tla leshwa ka matsatsi a latelang ka 2011:

Kgwedi	Letsatsi la ho Leshwa	Letsatsi la ho Leshwa
Pherekgong 2011	31/12/2010	Labohlano
Hlakola 2011	01/02/2011	Labobedi
Hlakubele 2011	01/03/2011	Labobedi
Mmesa 2011	01/04/2011	Labohlano
Motsheanong 2011	30/04/2011	Moqebelo
Phupjane 2011	01/06/2011	Laboraro
Phupu 2011	01/07/2011	Labohlano
Phato 2011	01/08/2011	Mantaha
Lwetse 2011	01/09/2011	Labohlano
Mphalane 2011	01/10/2011	Moqebelo
Pudungwana 2011	01/11/2011	Labobedi
Tshitwe 2011	01/12/2011	Labone
Pherekgong 2012	31/12/2011	Moqebelo
Hlakola 2012	01/02/2012	Laboraro
Hlakubele 2012	01/03/2012	Labone

Batho ba nkileng penshene ba amohelang dipenshene tsa bona bofelong ba kgwedi ba tla leshwa ka matsatsi a latelang ka 2011:

Kgwedi	Letsatsi la ho Leshwa	Letsatsi la ho Leshwa
Pherekgong 2011	31/1/2011	Mantaha
Hlakola 2011	28/02/2011	Mantaha
Hlakubele 2011	31/03/2011	Labone
Mmesa 2011	29/04/2011	Labone
Motsheanong 2011	31//05/2011	Labobedi
Phupjane 2011	30/06/2011	Labone
Phupu 2011	29/07/2011	Labohlano
Phato 2011	31/08/2011	Laboraro
Lwetse 2011	30/09/2011	Labohlano
Mphalane 2011	31/10/2011	Mantaha
Pudungwana 2011	30/11/2011	Laboraro

Tshitwe 2011	30/12/2011	Labohlano
Pherekong 2012	31/01/2012	Labobedi
Hlakola 2012	29/02/2012	Laboraro
Hlakubele 2012	30/03/2012	Labohlano

Haeba o na le dipotso dife kapa dife mabapi le matsatsi ana le/kapa tefello penshene ya kgwedi le kgwedi, ka kopo o se qea qee ho letsetsa Call Centre ya GEPF mohala o sa lefelleng mona 0800 117 669 kapa o ka etela Ofising ya lona ya Lebatowa haufiufi le moo o dulang.

DIOFISI TSA DIPROVINSE

OFISI E KGOLO

34 Hamilton Street
Arcadia
Pretoria

Bisho

No. 12, Global Office Centre
Circular Drive

Bloemfontein

No. 2 President Brand Street

Polokwane

87(a) Bok Street

Nelspruit

Block A
Ground Floor, Ciliata Building
19 Hope Street

Mafikeng

Office No 4/17
Mega City
Mmabatho

Cape Town

21st Floor
No. 1 Thibault Square

Pietermaritzburg

3rd Floor
Brasfort House
262 Langalibalele Street

Kimberley

11 Old Main Street

DIOFISI TSE ITSHETLEHILENG KA E KGOLO

Johannesburg

2nd Suite, 2nd Floor
Lunga House
124 Marshall Street (c/o Eloff Street)
Gandhi Square Precinct
Marshalltown

Durban

8th Floor
Salmon Grove Chambers
407 Anton Lembede Street (formerly Smith Street)

Port Elizabeth

Ground Floor, Kwantu Towers
Sivuyile Mini-Square

Mthatha

2nd Floor
PRD Building
Sutherland Street

Nomoro ya mohala ya mahala: 0800 117 669

Nomoro ya fekse: 012 326 2507

Imeile: enquiries@gepf.co.za

Websaete: www.gepf.co.za

Aterese ya poso:

GEPF Private Bag X63
Pretoria
0001